

**ІННОВАЦІЙНІ ОСВІТНІ ПРАКТИКИ ПРИ ВИКЛАДАННІ
МЕДСЕСТРИНСТВА У ВНУТРІШНІЙ МЕДИЦИНІ
В СУЧАСНИХ УМОВАХ НАВЧАННЯ**

Новак Ольга Володимирівна,

викладач циклової комісії професійних медсестринських дисциплін,

Андрейко Світлана Станіславівна,

методист

фахового медико-фармацевтичного коледжу

«Українська медична стоматологічна академія»

м. Полтава

Найважливішим завданням реформування освіти в Україні є підготовка освіченої, творчої, професійно-кваліфікованої особистості. Вирішення цієї проблеми передбачає пошук і застосування нових сучасних методів навчання. Сьогодні вищі навчальні заклади готові впроваджувати сучасні педагогічні практики, популярними серед яких є комп'ютерне та дистанційне навчання, застосування інтерактивних технологій та інноваційних методів. Реформування вищої школи і ті вимоги, що ставляться до її випускників, повинні докорінно змінити навчальні методики[1.,с.57].

Підготовка фахівців для галузі охорони здоров'я завжди привертало увагу педагогів як в Україні, так і за її межами, враховуючи професійну відповідальність лікарів, медичних сестер, провізорів. Саме в системі підготовки медичних кадрів зароджувалися, апробувалися, а згодом поширювалися на інші сфери інноваційні методи навчання та контролю знань.

Сучасний ринок праці очікує професіоналів високого рівня, здатних розвиватися і вдосконалюватися, постійно вчитися і пристосовуватися до нових умов. Стимулювання розвитку творчої пізнавальної активності студентів вирішує цю проблему. В зв'язку з чим, навчальний процес

здійснюється за умови постійної активної взаємодії всіх студентів, де студент і викладач – рівноправні суб'єкти навчання.

Формування медичної сестри нового покоління вимагає сучасного підходу і до викладання професійних медсестринських дисциплін. При цьому, більше уваги слід приділяти виявленню та задоволенню проблем пацієнтів медсестринській опіці, міжособовому спілкуванню, а не формальному виконанню маніпуляцій.

Для активізації пізнавальної діяльності студентів під час викладання медсестринства у внутрішній медицині використовуються нові форми і методи оволодіння знаннями, зокрема проблемні лекції, імітаційні тренінги, рольові ігри, в поєднанні з сучасними засобами оснащення занять – наочністю, слайдовими презентаціями, відеофільмами тощо.

Впровадження інтерактивних методик у викладанні фахових дисциплін дає змогу докорінно змінити ставлення до об'єкта навчання, перетворивши його на суб'єкт. Підхід до студента, який знаходиться у центрі процесу навчання ґрунтується на повазі до його думки, на спонуканні до активності, на заохоченні до творчості. Інтерактивні методи можуть застосовуватися при організації викладачем наступної роботи із студентами: організація тематичних занять, організація творчих колективів при роботі над навчальним проектом, організації дискусій і обговорень проблемних питань, що виникли в колективі. Інтерактивне навчання – це спеціальна форма організації пізнавальної діяльності, яка має конкретну, передбачувану мету – створити комфортні умови навчання, за яких кожен студент відчуває свою успішність, інтелектуальну спроможність.

У всьому світі впровадження в навчальний процес інформаційних технологій на сьогодні є пріоритетним напрямком реалізації державної освітньої політики. В нашій країні освітня галузь почала активно модернізувати професійну підготовку фахівців різних спеціальностей у тому числі і медичної, впроваджуючи інформаційні і комунікаційні технології навчання.

Важлива роль у підготовці висококваліфікованих спеціалістів відводиться автоматизованим системам, які дозволяють легко керувати пізнавальним процесом, адаптувати студентів до умов навчання. Особливо в тих умовах, які склалися на теперішній час – довготривалих карантинних заходів і актуальній необхідності застосування дистанційного навчання. Велике значення набувають розроблені згідно методичним рекомендаціям комп'ютерні тестові завдання для засвоєння як загально – теоретичних так і професійно – орієнтованих дисциплін. Створення, за допомогою комп'ютерних технологій, клінічних ситуацій дозволяє оцінити здатність студента визначитись з наданням допомоги пацієнту, призначенням необхідного лікування та діагностичних процедур. Подання більшості питань у вигляді клінічних ситуацій вчить студента швидко приймати правильне рішення. Використання комп'ютерного тестового контролю дозволяє виявити ступінь підготовки студента до занять та проводити самостійну роботу.

У підготовці медичних сестер важливу роль відіграють навчальні відеофільми. Працюючи з ними, студент може побачити новітні розробки в галузі медицини, виконання практичних навичок при обстеженні хворих та медсестринських маніпуляцій.

Іншим пріоритетом навчального процесу є диференціація навчання, коли урізноманітнюються форми і методи навчальної діяльності, коли опорою стає вміння студентів самостійно здобувати знання. Викладач стає посередником між студентом і навчальним матеріалом, а не єдиним джерелом знань. Враховуючи накопичений викладачами досвід, ми вважаємо, що найбільш ефективними формами організації навчання студентів є робота в групах, яка дозволяє: заохочувати студентів до діалогу, залучати до обговорення проблем; ставити проблеми, які викликають загальний інтерес, шукати згоди в суперечливих ситуаціях, обмінюватися думками, порівнювати протилежні позиції.

Наступним педагогічним засобом активізації пізнавальної діяльності студента на сучасному етапі є використання інноваційних методів

навчання. Стосовно педагогічного процесу інновація означає ведення нового в мету, зміст, форми і методики навчання та виховання, в організацію спільної діяльності викладача та студента.

Найбільш емоційно привабливими і професійно необхідними, особливо при підготовці медичних сестер, в інноваційному навчанні є імітаційні активні методи, що поділяються на неігрові (аналіз конкретних ситуацій, імітаційні вправи, індивідуальні тренування) та ігрові (ділові ігри, ігрове проектування клінічної ситуації). До активних форм навчання, які сприяють кращому засвоєнню матеріалу і широко використовуються при викладанні дисципліни “Медсестринство у внутрішній медицині” належать ділові ігри, ігрове проектування клінічної ситуації, які імітують реальні життєві ситуації. Гра дає змогу студентам систематизувати отримані знання, навчитися правильно і швидко використовувати їх в практичній діяльності, навчитися працювати в команді, але виконуючи свою конкретну функцію.

Впровадження в діяльність навчального закладу інформаційних технологій на сьогодні є пріоритетним напрямком реалізації державної освітньої політики. Освітня галузь почала активно модернізувати процес професійної підготовки фахівців різних спеціальностей, у тому числі і медичної, впроваджуючи інформаційні і комунікаційні технології. На сучасному етапі визнана висока ефективність інформаційних (комп’ютерних) технологій навчання[2.,с.152]. Широко використовуються мультимедійні засоби в процесі викладання практичних занять, читання лекцій, створення умови для інтернет пошуку, проводиться надання навчальної інформації студентам на електронних носіях. На сьогоднішній день неможливо уявити навчальний процес у вищій школі без використання інформаційних технологій і засобів навчання. Саме сучасні інформаційні технології зробили можливим доступ кожного фахівця до величезної кількості різних видів інформації. Але, щоб доступ до інформаційно-комп’ютерних ресурсів перетворився на володіння ними, студенти повинні оволодіти такими знаннями, уміннями і навичками з

інформаційних технологій, які б стали гарантом найповнішої реалізації здібностей особистості та професійно-значущих якостей, підготовки майбутнього фахівця до життєдіяльності у відкритому інформаційному суспільстві[3.,с.182].

За допомогою використання електронних засобів стає можливим демонстрація процесів або конкретних проблемних ситуацій, які виникають в професійній діяльності медичної сестри і за якими неможливо спостерігати протягом одного навчального заняття, особливо при вивченні медсестринства у внутрішній медицині. Саме тут на допомогу приходять інформаційно-комунікаційні технології, які позбавляють нас цієї небезпеки та дають змогу студентам більш глибоко зрозуміти досліджувану проблемну ситуацію.

Отже, на сучасному етапі навчання існує багатоваріантність форм і методів освітніх технологій, спрямованих на якісне засвоєння знань студентами, розвиток їх розумової діяльності, формування клінічного мислення, набуття досвіду опрацювання навчального матеріалу, які дозволяють повною мірою готувати висококваліфікованих конкурентоспроможних спеціалістів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1.Новак О.В. Роль медсестринства в наданні медичної допомоги і необхідність його реформування / Інноваційні технології в роботі медичної сестри: Матеріал науково-практичної конференції. Полтава, 2015. С.56-59

2.Скрипник І.М., Новак О.В., Дудченко М.А., Маслова Г.С., Малик Л.В. Інноваційні інформаційні технології у вищій медичній освіті: матеріали наук.- практ. конф. Полтава, 2012. С.152-153

3.Новак О.В., Скрипник І.М., Гопко О.Ф., Шапошник О.А. Особливості підготовки студентів на клінічних кафедрах в умовах реформування медичної освіти в Україні / Європейський вибір – невід’ємна складова розвитку вищої медичної освіти України: матеріали навч. – метод. конф., Полтава, 2013. С.182-183